

Inhoud

Woord vooraf	11
1. Het beest uit de zee	13
<i>En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen; en op zijn hoornen waren tien koninklijke boeden, en op zijn hoofden was een naam van godslastering.</i> Openbaring 13:1	
2. De valse profeet	28
<i>En ik zag een ander beest uit de aarde opkomen, en het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk, en het sprak als de draak.</i> Openbaring 13:11	
3. De Kerk van God, of, de onderdanen van het Lam	44
<i>En ik zag, en zie, het Lam stond op de berg Sion, en met Hem honderd vier en veertig duizend, hebbende de Naam Zijns Vaders geschreven aan hun voorhoofden.</i> Openbaring 14:1	
4. De oordelen Gods	59
<i>En ik hoorde een stem uit de hemel, die tot mij zeide: Schrijf, zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen.</i> Openbaring 14:13	
5. Het visioen van de twee oogsten	75
<i>En ik zag, en zie, een witte wolk, en op de wolk was Een gezeten, des mensen Zoon gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon, en in Zijn hand een scherpe sikkel.</i> Openbaring 14:14	
6. De zeven laatste plagen	91
<i>En ik zag een ander groot en wonderlijk teken in de hemel, namelijk zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen; want in deze is de toorn Gods geëindigd.</i>	

En ik zag als een glazen zee met vuur gemengd, en die de overwinning hadden van het beest en van zijn beeld, en van zijn merkteken en van het getal zijns naams, welke stonden aan de glazen zee, hebbende de citers Gods.

En zij zongen het gezang van Mozes, de dienstknecht Gods, en het gezang des Lams, zeggende: Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God; rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen.

Wie zou U niet vrezen, Heere, en Uw Naam niet verheerlijken? Want Gij zijt alleen heilig; want alle volken zullen komen en voor U aanbidden; want Uw oordelen zijn openbaar geworden.
Openbaring 15:1-4

7. De uitgieting van de zeven fiolen van de toorn Gods 107

En ik hoorde een grote stem uit de tempel, zeggende tot de zeven engelen: Gaat heen en giet de zeven fiolen van de toorn Gods uit op de aarde.

Openbaring 16:1

8. De oordeelsengelen, die hun schalen uitstorten op de aarde 122

En de zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier Eufraat; en zijn water is uitgedroogd, opdat bereid zou worden de weg der koningen die van de opgang der zon komen zullen.

Zie, Ik kom als een dief. Zalig is hij die waakt en zijn klederen bewaart, opdat hij niet naakt wandele, en men zijn schaamte niet zie.

En de zevende engel goot zijn fiool uit in de lucht; en er kwam een grote stem uit de tempel des hemels, van de troon, zeggende: Het is geschied.

Openbaring 16:12, 16 en 17

Woord vooraf

De Openbaring van Johannes is een Bijbelboek dat wijst op de toekomst van Gods Kerk op aarde. Door de oordelen heen werkt de Heere toe naar de voleinding, die eenmaal komen zal. Er komt, naar het Woord Gods, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal (2 Petr. 3:13). De wereldgeschiedenis heeft een door God bepaalde bedoeling. Er zullen aan de heerlijke toekomst van Gods Kerk echter wel oordelen voorafgaan. God haat de zonde en zal die bestraffen, met tijdelijke en eeuwige straf. De zeven fiolen (schalen) zijn visioenen die heenwijzen naar de voltrekking van Gods oordelen. Het is een ingrijpende realiteit als Gods oordelen over de aarde gaan.

De oordelen van God hebben altijd twee kanten. We lezen in artikel 37 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB) dat Gods oordelen ‘recht schrikkelijk en vervaarlijk’ zijn voor de ‘bozen en goddelozen’. De schrikkelijke wraak van God over de zonde zal in volle hevigheid zichtbaar worden. Aan de andere kant leert de belijdenis dat de oordelen Gods ‘zeer wenselijk en troostelijk’ zijn voor de ‘vromen en uitverkorenen’. Het oordeel brengt in herinnering dat de ‘volle verlossing volbracht zal worden’. Zo hebben de oordelen Gods dus twee kanten. Het is goed om deze twee zijden persoonlijk te overwegen.

De preken in dit boek gaan onder andere over de zeven fiolen. Zij wijzen heen naar de oordelen Gods. Door ruiters op paarden (hoofdstuk 6) heeft God deze oordelen laten *aankondigen*. De zeven bazuinen (hoofdstuk 8) wijzen erop dat God voor de oordelen laat *waarschuwen*. De zeven fiolen (schalen) wijzen erop dat God de oordelen ook daadwerkelijk gaat *voltrekken*. Al de vijanden van God en van Zijn gemeente worden door het Lam van God overwonnen. Dát is de boodschap die in het laatste Bijbelboek wordt geopenbaard. De wereldgeschiedenis eindigt met de volkomen overwinning van het Lam, van Christus. Wat een heerlijke troost is dat voor Gods Kerk.

De preken in dit boek zijn gehouden als Bijbellezingen in de Gereformeerde Gemeente van Amersfoort. De lezer zal merken dat van verschillende hulpmiddelen gebruik is gemaakt. Zo werd bij de voorbereiding van deze preken veelvuldig gebruikgemaakt van de zogenoemde 'Studiebijbel', uitgave van het Centrum voor Bijbelonderzoek in Veenendaal. Deze Studiebijbel verschaft de lezer van de Bijbel een goede toegang tot de grondtekst. Bovendien worden uitlegkundige toelichtingen gemaakt.

Dit boek is het derde in een reeks prekenboeken over de Openbaring. Reeds eerder verschenen *De zeven zegelen* en *De zeven bazuinen*. Dit boek sluit daarop aan. Voor de totstandkoming van dit boek is heel veel werk verzet door mevr. J. Kranendonk-Gijssen. Graag wil ik haar hartelijk danken voor haar geweldige inzet.

Met het uitspreken van de hoop dat de Heere de preken wil zegenen wil ik dit *Woord vooraf* besluiten.

Amersfoort, ds. W. Visscher

1

Het beest uit de zee

En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen; en op zijn hoornen waren tien koninklijke hoeden, en op zijn hoofden was een naam van godslastering.

Openbaring 13:1

We vragen uw aandacht voor Openbaring 13, waar het gaat over: *Het beest uit de zee.*

We staan stil bij:

1. De aanbidding van het beest uit de zee, Openbaring 13 vers 1 tot en met 4. Er staat letterlijk in vers 4: ‘En zij aanbaden de draak, die het beest macht gegeven had; en zij aanbaden het beest’;
2. De woorden en het werk van het beest uit de zee, zie vers 5 tot en met 8;
3. De lijdzaamheid onder het beest uit de zee. We lezen in de versen 9 en 10: ‘Indien iemand oren heeft, die hore. (...) Hier is de lijdzaamheid en het geloof der heiligen.’

1. De aanbidding van het beest uit de zee

Romeinen 13 is een heel belangrijk hoofdstuk in de Bijbel. Het is vooral voor de staatkunde van belang. Paulus leert in dat hoofdstuk dat de overheid een dienaar van God is. Ook in de dagen van Paulus, de dagen van keizer Nero, was de overheid geroepen om orde en recht te handhaven, zodat mensen een stil en gerust leven zouden leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid. Hoewel we dat niet altijd kunnen zien, wil God de overheden gebruiken als een scheppingsinstelling, opdat er orde en vrede in het maatschappelijk leven mogen zijn. De apostel Paulus leert ons dankbaar te zijn voor de overheid en noemt deze een dienaar van God.

In Openbaring 13 gaat het ook gedeeltelijk over de overheden en de machten. Maar hier vinden we geen machten die het recht en de orde handhaven. We komen hier het beest uit de zee tegen

als een *verwoestende* macht, als een overheidsmacht die erop uit is om Gods Kerk te verwoesten, om God te lasteren en het rijk van de satan te bevorderen. Als u Openbaring 13 concreet wilt maken in onze tijd, kunt u bijvoorbeeld denken aan de jaarlijkse lijst die wordt gepubliceerd door de stichting *Open Doors*. Daarop ziet u de namen van landen waarin christenen van overheidswege worden vervolgd. Nummer één op die lijst is Noord-Korea, nummer twee Iran en nummer drie is Afghanistan. Christenen worden daar van overheidswege vervolgd. Zij zijn daar hun leven niet zeker. Deze gedachte vinden we terug in Openbaring 13. Het spreekt van satan, als een verwoestende en een kerkonderdrukkende macht. Het beest uit de zee, vers 1-10, wijst dus op verwoesting en vervolging.

Vanaf vers 11 gaat het in Openbaring 13 ook over de satan als een *verleidende* macht. ‘En ik zag een ander beest uit de aarde opkomen, en het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk, en het sprak als de draak.’ Dat toont ons de macht van satan door middel van het beest in zijn verleidende kracht. Als we een lijst zouden aanleggen van landen die blootstaan aan de bijzondere verleidende macht van de satan, dan staat Nederland misschien wel op nummer één. Wij zijn in ons land begonnen met de discussie over het homohuwelijk. We hebben de achterliggende jaren steeds meer welvaart gekregen. Steeds minder mensen gaan naar de kerk. Misschien is dát wel kracht die de satan in ons land gebruikt. Door verleiding van bijvoorbeeld geld en goed nemen mensen afscheid van God en de kerk. De macht van satan is groot en onderscheiden. Dat blijkt uit de twee beesten in dit hoofdstuk van de Bijbel.

We richten in deze overdenking onze aandacht echter op de *verwoestende macht* van de draak en het beest uit de zee.

Volgens Openbaring 13 vers 18 staat Johannes op het strand van het eiland Patmos. Hij kijkt uit over de Egeïsche zee. Patmos lag in de Egeïsche zee, dat is de zee tussen Turkije en Griekenland. Terwijl Johannes daar staat, krijgt hij opnieuw een visioen. Hij heeft al eerder troostvolle dingen gezien in de hemel. We lezen in Openbaring 4 vers 1, dat de deur openging in de hemel en dat hij door die deur mocht inzien in de troonzaal van God. Nu krijgt

Johannes opnieuw een visioen. Terwijl hij de golven van de zee hoort en het geruis van de zee merkbaar is, ziet hij, in een visioen, een beest uit de zee opkomen. Laten we daarbij drie vragen stellen. In de eerste plaats: Wat ziet Johannes? In de tweede plaats: Wat betekent dat voor Johannes? En in de derde plaats: Welke ruimere strekking heeft datgene wat Johannes daar ziet voor de kerk van alle tijden en plaatsen?

De eerste vraag is dus: Wat ziet Johannes? ‘En ik zag uit de zee een beest opkomen.’ Hij ziet een groot beest met zeven hoofden. Dus het is een monster met zeven hoofden. Tussen de zeven hoofden staan tien hoornen. Johannes ziet dat beest langzaam opkomen uit de zee. De hoofden van het beest zijn een beeld van intelligentie, de hoornen zijn een beeld van kracht. Op die tien hoornen ziet Johannes tien koninklijke hoeden. We mogen dat woord ook anders vertalen, dan staat er dat op die tien hoornen tien koninklijke kronen waren. Eigenlijk staat er tien koninklijke diademen. Bovendien stonden op die hoofden ook namen van godslastering. Dus die hoornen zijn als het ware versierd met een koninklijk diadeem, en daarnaast staat er op die hoofden een naam van godslastering.

Wat een huiveringwekkend beest komt daar op! Het is ook een beest dat lijkt op de draak, waar Johannes al eerder over schreef in Openbaring 12 vers 3 en 4.

Over het beest dat Johannes nu ziet, schrijft hij vervolgens in Openbaring 13 vers 2: ‘En het beest dat ik zag, was een pardel.’ De kanttekenaar zegt: ‘dat is een luipaard’. We zouden ook kunnen zeggen: een panter zoals deze in het wild leeft. Het dier dat een panter gelijk was, had voeten als van een beer. Het dier had dus grote klauwen. De mond en het gezicht van de pardel was als het gezicht van een leeuw. Dus in één keer zien we eigenlijk drie dieren in het beest uit de aarde versmelten. Een panter, die bekend staat om zijn snelheid en lenigheid; een beer, die getypeerd wordt met zijn verwoestende klauwen en verwoestende kracht en ten slotte een leeuw, wat wijst op de verscheurende en vernietigende bedoeling. Leeuwen zijn vleesetende dieren die zeer gevreesd werden in de Bijbel. Leeuwen zijn op zoek naar prooi om die te verslinden. Overigens kennen we de leeuw in de Bijbel ook in zijn grootheid en kracht. De Heere Jezus wordt daarom ook wel de Leeuw uit de

stam van Juda genoemd. Maar hier in Openbaring 13 heeft de leeuw een negatieve betekenis.

Ten slotte lezen we nog in vers 2: 'En de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon en grote macht.' Het gaat in het visioen over het beest uit de zee dus om een zeer krachtig dier. Het is ook een dier dat regeert, want het dier heeft een troon om te heersen, en dat dier heerst ook met grote kracht, met grote macht, met groot gezag. De draak, de satan, geeft het dier volmacht, staat er eigenlijk. Dat is dus wat Johannes ziet. Hij ziet een huiveringwekkend beest dat uit de zee opkomt en dat macht ontvangt van de draak, de satan.

De tweede vraag is: Wat betekent dat nu eigenlijk? We weten dat alles in de Openbaring een diepere bedoeling heeft. Als we lezen van het Lam Dat geslacht is, dan wordt bedoeld de Heere Jezus met de tekenen van Zijn lijden. Als we lezen van een boekrol (hoofdstuk 5:1), dan wordt daarmee de loop van de wereldgeschiedenis bedoeld. Zo rijst dus de vraag wat er met dit verschrikkelijke beest wordt bedoeld. Wat wil de Heere met dit visioen zeggen? We beginnen bij de draak. Met de draak wordt de oude slang, de satan, bedoeld. Maar wat wordt er nu precies bedoeld met dit *beest* dat een instrument is van de draak? Om heel nauwkeurig te achterhalen wat hier bedoeld wordt en wat de Heere aan Johannes laat zien, moeten we terug naar Daniël 7. In dat Bijbelhoofdstuk komen we ook iets soortgelijks tegen. We lezen in Daniël 7 vers 1 tot en met 6: 'In het eerste jaar van Belsazar, de koning van Babel, zag Daniël een droom en gezichten zijns hoofds op zijn leger; toen schreef hij die droom en hij zeide de hoofdsom der zaken. Daniël antwoordde en zeide: Ik zag in mijn gezicht bij nacht, en zie, de vier winden des hemels braken voort op de grote zee. En er klommen vier grote dieren op uit de zee, het ene van het andere verscheiden. Het eerste was als een leeuw, en het had arendsvleugelen; ik zag toe, totdat zijn vleugelen uitgeplukt waren, en het werd van de aarde opgeheven en op de voeten gesteld als een mens, en aan hetzelfde werd eens mensen hart gegeven. Daarna zie, het andere dier, het tweede, was gelijk een beer (...). Daarna zag ik, en zie, er was een ander dier, gelijk een luipaard', een pardel, een panter, 'en het had vier vleugelen.'

Wat de Heere in het Oude Testament al liet zien aan Daniël, zien we hier als het ware weer terugkomen. We zien wéér zo'n monster

dat lijkt op een panter, dat klauwen heeft als een beer, en dat het gelaat heeft van een leeuw. Waarover ging het in Daniël 7? Over de opeenvolgende wereldrijken. Het eerste rijk was het Babylonische rijk, daarna volgde het Perzische rijk, daarna was er het rijk van de Grieken en in het verlengde daarvan het rijk van Alexander de Grote en Antiochus Epifanes. In Openbaring 13 worden als het ware opnieuw die wereldrijken genoemd als de zeven hoofden, net als in Daniël 7. Het gaat dus om het beest dat afhankelijk is van de draak om één wereldrijk te vormen, waarin de elementen van een panter, een leeuw en een beer zich verenigen. Dat wereldrijk is het *Romeinse rijk*. Johannes krijgt hier op het strand een gezicht van wat er in zijn tijd en in de nabije toekomst met de christelijke kerk in het Romeinse rijk zal gebeuren. Hij ziet dat die machtige overheid zich de komende eeuw met woest geweld zal keren tegen de Kerk des Heeren, tegen de uitverkorenen Gods. Satan is er alles aan gelegen om die Kerk te verwoesten en te verstoren. Daarvoor zal hij de overheden gaan gebruiken. Die grote vervolgingen zijn er ook gekomen in de tweede en derde eeuw onder de Romeinse keizers. Verschillende malen is gepoogd de kerk te vernietigen. Diverse keizers zoals Diocletianus en Decius hebben de christenen zwaar vervolgd en geprobeerd de kerk uit te roeien. Het beest uit de zee ziet op de kerkverwoestende kracht van de satan. Wat is hij tekeergegaan tegen de Heere en Zijn kerk. Ook vandaag gaat de satan nog steeds om als een briesende leeuw. We mogen daar best bezorgd over zijn. Nooit zal de satan de strijd tegen Gods kerk opgeven.

De derde vraag waar we bij stilstaan is: Wat is nu ten diepste de ruimere strekking van Openbaring 13 voor de kerk vandaag? Wel, het laat ons zien dat het wel erg is en aangrijpend dat er landen zijn waar vervolging heerst, maar het zou ons niet moeten verschrikken. Het hóórt namelijk bij de Kerk Gods. Daar waar Koning Jezus Zijn Kerk plant, zullen vervolgingen zijn. Het is onmogelijk dat het beest uit de aarde of het beest uit de zee daar niet de kop opsteekt. Dacht u dat de satan het werk van God op de aarde ongestoord zijn voortgang laat hebben? Nee ... zo zal het niet zijn.

In Openbaring 13 komt de verwoestende werking van de satan door het beest in zijn volle hevigheid naar voren. Satan rust niet. En toch is er troost. We kunnen wel schrikken als we horen van

de nood van de christenen, bijvoorbeeld in Egypte. We mogen ons zeker afvragen: Hoe zal dat aflopen? We kunnen schrikken als we horen van christenen in Afghanistan die vermoord of geëxecuteerd dreigen te worden omdat ze overgegaan zijn van de islam naar het christendom. Maar één ding is zeer duidelijk: de Heere Jezus heeft het al voorzien.. Het is geen 'toeval'. Het verrast de Heere niet, hoor. En dwars door die verwoesting heen, bouwt Koning Jezus Zijn Kerk. Het welbehagen des Heeren gaat ondanks al het woeden van de satan, gelukkiglijk voort. Dat is de troost van Gods kinderen. Ook vandaag. De Heere regeert.

Maar er is nog iets anders wat onze aandacht verdient. We lezen in vers 3: 'En ik zag een van zijn hoofden als tot de dood gewond, en zijn dodelijke wond werd genezen.' We hebben gehoord dat het beest met zijn onderdrukkende macht *zeven* hoofden heeft. Dat getal 'zeven' is symbolisch. De stad Rome was op zeven heuvelen gebouwd. Ieder die in de eerste eeuw deze woorden las, heeft bij het woord 'zeven' onmiddellijk gedacht aan de stad Rome en zijn zeven heuvelen. Een van die zeven hoofden is dodelijk gewond, maar wordt genezen. Wat wordt er bedoeld met een dodelijke wond die toch geneest? Er zijn meerdere verklaringen, ik noem u alleen de verklaring die ik las in het boek *Visioenen der Voleinding* van dr. W. Hendriksen en waar ik me bij aansluit. Hendriksen zegt: 'Een van de Romeinse machthebbers (het hoofd) die de kerk onderdrukken met slimheid en met driestheid, met macht, met hoornenmacht, wordt dodelijk verwond.' Dat zou een van de keizers kunnen zijn die de christenen vervolgd heeft. U weet dat de christenen in het grote Romeinse rijk soms massaal werden vervolgd. Wie kent niet de naam van keizer Nero, een van de meest huiveringwekkende keizers? Hij was verschillende malen getrouwd, zijn tweede vrouw heeft hij doodgeschopt, hij liet kinderen vermoorden, hij heeft waarschijnlijk Rome in brand gestoken, hij heeft ondermeer ook het bevel gegeven om Paulus en Petrus te executeren. Kortom, hij was een keizer die niet om een mensenleven gaf.

Hoe is deze Nero, de eerste grote antichristelijke macht, ten slotte omgekomen? Hij werd dodelijk verwond in het jaar 68. Toen heeft hij een einde gemaakt aan zijn leven. Met de dood van Nero stopten de vervolgingen en kwam er weer rust. Tót een ander hoofd, een

nieuwe keizer, Domitianus, in de tijd van Johannes aan de macht kwam. Toen begon de christenvervolging opnieuw. De dodelijke wond van de eerste keizer heeft er dus niet toe geleid dat het beest stierf. De dodelijke wond werd genezen. Na Nero kwam er aan het eind van de eerste eeuw, van 81 tot 96, een tweede massale vervolging. Zo zijn er nog meerdere vervolgingen gekomen. Het beest werd wel verwond, maar niet gedood. Het ging voort met zijn verwoestende macht.

Zo gaat satan ook vandaag nog steeds door met zijn verwoestende werk. Hij krijgt wel veel tegenslagen. Europa kwam in aanraking met de Bijbel en de Heilige Geest heeft zondaren getrokken. Volken werden met het Evangelie bereikt. Satan heeft keer op keer geprobeerd om de loop van dat Evangelie te stuiten, maar heeft in Europa tot nog toe verloren. Satan is altijd bezig om de loop van het Evangelie tegen te houden. Niet alleen in de wereld, maar ook in de kerk, ook in ons hart. Zo is hij voortdurend bezig om met zijn verwoestende macht zondaren en zondaressen mee te slepen naar een eeuwig verderf.

Na de dood van Nero kwam er dus opnieuw een vervolging. En wat deden de inwoners van het Romeinse Rijk? Leest u maar mee in Openbaring 13 vers 3 en 4: 'En de gehele aarde verwonderde zich achter het beest. En zij aanbaden de draak.' De oorsprong waaraan het beest zijn macht ontleende, werd aanbeden. En men verwonderde zich achter het beest. Vol ontzag, vol diepe indrukken hebben mensen dit soort tirannen en dit soort machten die in de wereldgeschiedenis openbaar zijn gekomen, niet alleen besproken, maar aanbeden. Ze aanbaden en vereerden de draak!

Luther heeft zo mooi gezegd: Satan is een nabootser van God. Vraagt God verering? Satan wil het ook. Heeft de Heere Zijn Zoon gezonden, satan zendt ook instrumenten. Zo zien we hier dat de satan aanbidding opeist. Hij laat zich iets welgevalen wat alleen de Heere maar kan ontvangen. Ziet u het droevige verval, waarin mensen van nature zijn terechtgekomen? We hebben in het paradijs God, onze Schepper en Formeerder, verlaten. En daarvoor in de plaats aanbidden we de draak, de mensenmoordenaar. De een doet dat brutaal, de ander doet het wat verkapt. De een doet dat door zichzelf te behagen, de ander door de afgoden van de moderne tijd

aan zijn hart te drukken en in zijn hart te sluiten. Maar van nature aanbidden wij de draak, de oude slang. Wat is dat aangrijpend!

God heeft in Zijn goedheid Zijn handen de hele dag tot ons uitgebreid. We lezen in Openbaring 3 vers 20: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop.' God beoogt daarin redding en het behoud van zondige mensen. Maar wij hebben God niet nodig. Daartegenover staan het beest en de draak, die niets anders willen dan mensen naar de ondergang brengen. En wat lezen we? 'En zij aanbaden de draak.' Waarom? Wel, omdat de draak zegt: U mag precies doen wat u wilt. Vul uw eigen leven maar in, als u maar niet luistert naar God. Als u maar niet buigt voor de Zaligmaker. U mag van mij leven zoals u wilt. 'En zij aanbaden de draak ...' Kan het erger? Kan het huiveringwekkender? Bent u die aanbiddler al tegengekomen in uw eigen leven?

2. De woorden en het werk van het beest uit de zee

In de verzen 5 tot en met 8 van Openbaring 13 gaat het over de woorden en het werk van het beest. Johannes schrijft: 'En hetzelfde' – dat is het beest – 'werd een mond gegeven.' Visionair ziet Johannes het beest grote dingen spreken. Waarover spreekt het beest? Over God en Zijn genade? Nee, natuurlijk niet. Daar is de satan een vijand van. Hij spreekt alleen grote dingen van zichzelf en van *zijn* macht en heerlijkheid. Maar tegelijk spreekt hij lasterlijke dingen. 'En hetzelfde werd macht gegeven om zulks te doen twee en veertig maanden.' Het beest spreekt dus maar een beperkte periode grote dingen. Als we het toepassen op het Romeinse rijk bijvoorbeeld, dan spreekt dat beest groot over de macht van dat rijk. Het spreekt over de legioenen die aan de grenzen lagen, het spreekt over de overwinningen van het machtigste rijk van de wereld. Het beest spreekt groot van de steden in het Romeinse rijk. Denk maar aan de stad Rome met zijn vele goederen die daar te krijgen waren. Egyptenaren brachten er koren, Spanjaarden verhandelden er olijfolie, schepen voeren af en aan. Er waren in Rome imposante gebouwen te vinden. Er werden spelen gehouden werden. Er waren 'grote' dingen. Rome werd in die dagen geroemd alsof het een eeuwige stad was. Maar ... je kon met alles wat daar geboden werd niet zalig worden. Integendeel, Rome was een stad met een half miljoen tot één miljoen inwoners, maar het waren vrijwel allemaal mensen die zonder God

en zonder Christus op reis waren naar het eeuwig verderf. Het beest vertelt grote dingen, lasterlijke dingen, dingen die een mens niet beter maken, die hem niet dichterbij God brengen.

In de tweede plaats lezen we in vers 6: ‘En het [beest] opende zijn mond tot lastering.’ Daarmee zien we de andere kant van het beest. Het spreekt enerzijds grote dingen van zichzelf, van zijn macht en van zijn glorie en van zijn heerlijkheid. Maar anderzijds lastering tegen de God van de hemel en van de aarde. Het beest doet dat om Gods Naam, om God Zelf, om Gods Wezen te lasteren en omlaag te halen. Het beest haalt Gods Naam door het slijk. Het ontkent Gods Naam. In plaats van de enige, ware God moeten andere goden, zoals Zeus en Jupiter, worden vereerd. In Rome stond een grote tempel voor Jupiter, daar werd aan Jupiter geofferd. Het beest spreekt om Gods Naam en Gods Wezen te lasteren. Het lastert de Schepper van Wie Paulus schrijft dat Hij is ‘God, de Schepper, Die te prijzen is in der eeuwigheid’. De inwoners van Rome hebben inderdaad de Schepper niet verheerlijkt. Ze gaven hun eer liever aan een dier of een hemellichaam.

In vers 6 lezen we bovendien dat die lastering zich zelfs uitstrekt tot Gods tabernakel. Het beest spreekt lastering tegen de tent Gods, dat is het huis Gods. In de tijd van Johannes was de tempel in Jeruzalem er niet meer. We mogen hier onder het woord ‘tabernakel’ ook de ‘kerk’ verstaan. Er wordt dus lasterlijk gesproken over de kerk Gods. En dat werd ook veel gedaan in die dagen. Er zouden kinderoffers worden gebracht, men zou bloed drinken en tot opstand tegen de Romeinse staat aanzetten, zo werd door de heidenen gezegd.

Het beest spreekt lasterlijke taal over de gemeente en ten slotte ook lastering tegen degenen die in de hemel wonen. Dat zijn de heilige engelen maar ook de zaligen die gestorven zijn. Denk aan de ziel van Petrus, aan de ziel van Paulus. Ook na hun dood werden hun namen soms nog door het slijk gehaald door de heidenen en de Romeinen. Het beest heeft geprobeerd de gestorven kinderen Gods te lasteren en te ontteren. Niet alleen toen. Ook nu, in onze dagen, is het beest nog bezig om de tabernakel Gods, God Zelf en ook de heiligen die in de hemel wonen, te lasteren en te bespotten. Het beest zit nooit stil. De instrumenten van satan gaan ook vandaag

nog steeds voort in een verwoestende, afbrekende macht. Wat is het nodig dat we daaraan ontdekt worden, dat we leren dat die macht ook onder ons en in ons woont. Nodig is Gods genade om de lastering tegen Zijn Naam en Zijn macht te kunnen onderkennen. Laten we bidden om Gods genade opdat we staande blijven in alle geweld en list van de vorst der duisternis.

In vers 7 lezen we: ‘En hetzelfde [dat is het beest] werd macht gegeven om de heiligen krijg aan te doen.’ Tot nu toe hebben we gehoord dat het beest Gods Naam en de heiligen die in de hemel wonen lastert. Maar het krijgt dus ook macht. Dat ziet op de vervolgingen en de verdrukkingen. Het beest zal voortdurend bezig zijn om de strijdende Kerk geweld aan te doen. Het beest gaat uit om te overwinnen. U weet dat in het boek Openbaring steeds gewezen wordt op het *Lam* Dat zál overwinnen. Satan probeert de Heere altijd na te doen. Ook hier. Hij wil dat beest laten overwinnen. God heeft Zijn Zoon gezonden, Christus is Overwinnaar, welnu, dat probeert satan na te doen.

‘En hetzelfde werd macht gegeven om de heiligen [Gods kinderen op de aarde] krijg aan te doen, en om die te overwinnen; en hetzelfde werd macht gegeven over alle geslacht en taal en volk.’ De draak heeft een wereldwijd project. Hij is in alle volken, alle talen en alle natiën bezig. Hij is op allerlei momenten bezig. Hij is in de wereld bezig en in de kerk. En steeds opnieuw gaat het er maar om, om het rijk van God indien het mogelijk is te vernietigen en om het Lam te overwinnen. Satan heeft al verloren en toch is hij bezig om de heiligen krijg aan te doen.

‘En hetzelfde werd macht gegeven over alle geslacht en taal en volk.’ Er zijn ontzettend veel geslachten in deze wereld. Ook worden allerlei talen gesproken. In die tijd werd bijvoorbeeld veel Aramees, Hebreeuws, Grieks en Latijn gesproken. Er waren ook allerlei volken. Denk aan de Egyptenaren, Germanen en de Grieken bijvoorbeeld. Overal is satan bezig zijn verwoestend werk gestalte te geven in deze wereld.

Zo komen we bij het aangrijpende vers 8, waar staat: ‘En allen die op de aarde wonen, zullen hetzelfde aanbidden.’ We lazen het al in vers 4: ‘En zij aanbaden de draak ...’ Hier lezen we het opnieuw.

Als een waarschuwing, als harde realiteit. Velen zullen de knie voor dit beest buigen. 'En allen die op de aarde wonen, zullen hetzelfde aanbidden.' Allen, hoe is dat mogelijk? Kijk eens goed in uw Bijbel! Er staat een komma ...: 'welker namen niet zijn geschreven in het boek des levens des Lams, Dat geslacht is, van de grondlegging der wereld.' Ziet u het? Te midden van die verwoestende, indrukwekkende macht van dat beest, regeert Koning Jezus. Hij houdt Zijn Kerk staande. Hij zal vanaf Genesis 3 tot aan de wederkomst Zijn gemeente bouwen. De Zijnen worden onder de aanbidders van dat beest niet gevonden. Die 'Zijnen' zijn de uitverkorenen. Mooi is dat! Uitverkorenen. Er wordt weleens heel negatief gedacht over de uitverkiezing. Dan doen we alsof de uitverkiezing iets is waardoor de deur der genade op een heel klein kiertje staat. Dan zeggen we: Ja, je weet niet of je uitverkoren bent. Het zijn er tenslotte toch maar een paar. Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren. Het is toch maar een klein kuddeke. Het zullen er dus maar weinig zijn. Denkt u zo? Weet u wat Da Costa daarover zei? 'Al zou er maar één uitverkoren zijn, dan zal ik net zolang bidden totdat ik weet dat ik die ene ben.' En aan de andere kant zei Da Costa ook: 'Al zou de hele wereld uitverkoren zijn en één niet, dan zou ik bang zijn dat ik die ene was.' Voelt u? We moeten van de uitverkiezing geen deur maken die bijna helemaal dichtzit. Nee, de uitverkiezing is geen klein kiertje waardoor een enkeling nog net naar binnen kan glippen. Openbaring 13 vers 8 tekent een heel ander beeld.

Ziet u de ontzettende macht van de draak en van dat beest? Niemand blijft staan. En toch blijven er staan. Waarom blijven zij staan? Vanwege het boek des levens! Vanwege Gods welbehagen! Waarom stond Johannes daar op Patmos? Omdat hij een discipel was? Omdat hij zo mooi kon bidden? Omdat hij de apostel der liefde was? Omdat hij brieven had geschreven? Nee, Johannes stond daar vanwege het feit dat zijn naam geschreven stond in het boek des Lams. *God* houdt Zijn werk in stand, daar staat Koning Jezus voor in. Er zal niet één klauw van achterblijven. En ondanks dat de satan woedt, ondanks dat de wereld geweld doet, blijft die Kerk staande, vanwege het verkiezende welbehagen van de eeuwige God. Daarom is de uitverkiezing in de eerste plaats de *troostleer* voor Gods Kerk.

Hoe vaak worden Gods kinderen niet aangevallen? Satan maakt hun wijs: Je zult je bedriegen. Je hebt te veel gezondigd! Maar dan

gaat de parel van de uitverkiezing glanzen, want wat God begonnen heeft, dat zal Hij dwars door de stormen van de satan heen ook beëindigen, tot op de dag van de Heere Jezus Christus. Hier staat dat het behoud van de Kerk vastligt in de doorboorde handen van Sions grote Koning. Daar kan de draak niet aankomen en daar kan het beest niet aankomen. Gods Kerk blijft staan, ook al zal de hele wereld het beest aanbidden.

We lezen aan het eind van vers 8 bovendien de troostrijke woorden dat het Lam geslacht is: 'van de grondlegging der wereld'. Dat maakt de zaligheid ook zo onwankelbaar vast. Van eeuwigheid heeft Christus Zijn Kerk gekocht. En wat Hij kocht, heeft Hij ook ontvangen. Dat zal Hij ook eenmaal hebben als een buit, als een zaad. Jesaja heeft ervan geprofeteerd in Jesaja 53 vers 10: 'Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien.' Daarom, geliefden, hoe de satan ook tekeergaat, het Godsgebouw zal rijzen naar dat vastgemaakt bestek. Ondanks de taal en ondanks de macht van het beest, bouwt God Zijn Kerk. Dat is een vaste troost, ook vandaag.

3. De lijdzaamheid onder het beest uit de zee

'Indien iemand oren heeft, die hore', zo lezen we in vers 9. Het beest uit de zee, de enorme verwoestende macht van de satan die de kerk verwoest en mensen meesleept naar het verderf, het wordt allemaal beschreven in Openbaring 13 de verzen 1 tot en met 8. En dan opeens lezen we in vers 9: 'Indien iemand oren heeft, die hore.' Waarom staat dat daar opeens? Wel, dat zinnetje betekent: als iemand dit hoort, moet hij goed luisteren!

Het Bijbelboek Openbaring is een troostboek voor de Kerk. Dit gedeelte staat niet in de Bijbel om de vervolgte christenen in de dagen van Johannes door aangrijpende visioenen de moed te ontnemen. Integendeel. Dit staat in de Bijbel om de vervolgte christenen als het ware voor te bereiden en te bemoedigen. Alles wat ze meemaken, bijvoorbeeld in de roving van hun goederen, in het feit dat er op hen wordt neergekeken, in het terechtstellen van hun kennissen, hun familieleden, hun vrienden, hun man, vader of vrouw, gaat niet buiten Gods raad om. Juist niet. Wie deze dingen hoort, moet goed luisteren wat er gebeurt. Want het zijn geen onverwachte dingen.

De Heere brengt Zijn Kerk in de oven der beproeving. Daardoor

wordt Gods Kerk gelouterd, gereinigd en gezuiverd. Daarom vermaant de apostel: Wie oren heeft, die moet niet luisteren naar de mensen om hem heen. Die moet niet luisteren naar wat hij allemaal aan moedbenemende dingen waarneemt in zijn hart. Maar die moet luisteren naar wat de Heere zegt in Zijn Woord. Luisteren naar Gods Woord en naar Gods stem die klinkt in het Woord. Daarop moeten we vooral acht geven. Doen wij dat, ook in onze tijd? Luisteren we als de Heere iets zegt? Brengt het ons in de binnenkamer als we iets horen? Bedelen we dan om de toepassing van Gods Woord aan ons hart in ons persoonlijk leven? Wie u ook bent, we moeten allemaal goed luisteren. De Heere bindt ons, Zijn kinderen en Zijn Kerk en ook de hele gemeente, aan het Woord van God. En daarom: 'Indien iemand oren heeft, die hore.'

Ook de woorden uit vers 10 zijn niet onbelangrijk. We lezen daar onder andere: 'Indien iemand in de gevangenis leidt, die gaat zelf in de gevangenis; indien iemand met het zwaard zal doden, die moet zelf met het zwaard gedood worden.' Over dit gedeelte moet ik u eerst iets vertellen, want daar is iets mee aan de hand.

Aan de grondtekst van het Nieuwe Testament liggen verschillende handschriften ten grondslag. Nu is er in de verschillende handschriften onderscheid. De Statenvertalers hebben een handschrift gehad waarbij het woordje 'zelf' niet in de grondtekst stond. Daarom staat dat woordje 'zelf' nu cursief in uw Bijbel afgedrukt. Er stond dus in hun handschrift: 'Indien iemand in de gevangenis leidt, die gaat in de gevangenis. Indien iemand met het zwaard zal doden, die moet gedood worden.' Wat wordt daar nu precies mee bedoeld, en wat verandert er als we het woordje 'zelf' eruit halen? Er staat: er zullen mensen gedood worden, er zullen christenen gevangengenomen worden. Indien iemand in de gevangenis wordt geleid, die gaat ook in de gevangenis. En indien iemand gedood wordt, dan zal hij ook gedood worden. Satan zal inderdaad christenen doden. Hij zal oprechte kinderen Gods in de gevangenis brengen. En wat dan, als je in de gevangenis gaat? Wij zouden opvliegen en zeggen: Dat is onrechtvaardig, dat is oneerlijk! Maar de zin zónder het woordje 'zelf' wil zeggen: Wel, dan is dat Gods weg, dan is dat Gods leiding. Dan vindt de Heere dat nodig.

Waarom heeft de Heere Zijn volk op deze wereld? Waarom zond

de Heere Jezus Zijn apostelen uit? Wij denken zo vaak dat we hier op aarde leven om een goede gezondheid te hebben. Om een fijn gezin te hebben. Om misschien lang te leven. Om te genieten. Hier lezen we iets anders. De Heere heeft er een bedoeling mee als Hij Zijn kinderen in de gevangenis brengt, als Hij hen laat doden. Het is alles tot Zijn eer en glorie. Ook dat Petrus werd gedood. Ook dat Johannes de Doper en Paulus zijn onthoofd. Dat Johannes daar zit op Patmos. Het gaat maar om één ding, namelijk om Gods eer en glorie.

De discipelen hebben allemaal, behalve Johannes, het Evangelie met hun leven moeten onderstrepen. Ze zijn allen de marteldood gestorven. Ze gingen voor het Evangelie de dood in. Christus was alles voor hen en daarom konden ze ook sterven. Ook de marteldood, hoe aangrijpend die ook is. Het Evangelie van Christus was niet zomaar een verhaaltje dat ze vertelden, maar daar zijn ze de dood voor ingegaan. Ze hebben er hun goed en bloed voor geofferd.

Wat een les voor ons. Als het gaat om de verzoening door de vol-doening van Christus mogen we nooit een compromis maken. Dat mag wél als het gaat om bepaalde uitwendige dingen, maar op dit onderdeel nooit. Als het nodig mocht zijn, dienen we ons leven over te hebben voor het hart van het Evangelie. Dan dienen we bereid te zijn om met het zwaard gedood te worden. Wij kunnen ons daar niets bij voorstellen. Maar velen van Gods kinderen hebben het beleefd.

Ik denk aan een man als Guido de Brès, toen hij in de gevangenis zat. Hij heeft dit werkelijk beleefd. Toen zijn doodsvonnis was getekend, schreef hij nog twee brieven. Eén aan zijn moeder en één aan zijn vrouw. Hij wist dat hij zou worden opgehangen en daarna verbrand. Hij schreef hun: 'Ik heb een zeer goede toekomst, ik heb een zeer goede plaats. Nu ondervind ik de waarheid van wat ik altijd heb gepreikt, mijn grootste en blijdste dag is aanstaande.' Voelt u?

Uiteindelijk is het christelijk geloof een martelaarsgeloof. Zo is het bij duizenden, ook in die vroege christelijke kerk, gegaan. Toen de martelaren daar stonden, in de arena's, op de brandstapels, voor de leeuwen en voor de wilde dieren, stonden duizenden mensen om hen heen. Wat dacht u van Tertullianus, een heidense advocaat? Hij werd getroffen door de moed en door de inhoud van de woorden van de christenen. Zo heeft Koning Jezus als het ware door het bloed

van de martelaren Zijn Koninkrijk gebouwd. 'Indien iemand in de gevangenis leidt', dan gaat hij, tot eer van Mij. 'Indien iemand met het zwaard zal doden', dan moet hij gedood worden tot eer van Mij en tot de opbouw van Gods Koninkrijk.

Vers 10 besluit met de woorden: 'Hier is de lijdzaamheid en het geloof der heiligen.'

'Lijdzaamheid' geeft iets weer van geduld, van volharding in de verdrukking. Het 'geloof der heiligen' wijst op het vertrouwen op de Heere Jezus Christus. In de gevangenis, in het sterven van Gods kinderen komt de volharding en de kracht van het ware geloof in zijn volle kracht openbaar. Is het niet om jaloers op te zijn?

Het beest uit de zee is ook vandaag nog werkzaam. Op een verschrikkelijke manier. Nooit zijn in de geschiedenis zoveel mensen om het getuigenis van Jezus omgebracht als in de twintigste eeuw. Dat beest gaat ook vandaag nog uit. Lees maar eens wat er geschreven wordt over mensen in Noord-Korea, Afghanistan en Pakistan, die om het getuigenis de dood zijn ingegaan, om de Naam en de zaak van Sions Koning. Zij zullen hun ogen opendoen in Immanuëls land, om de kroon te ontvangen die de Heere heeft weggelegd. Niet alleen voor Paulus, maar voor allen die Zijn verschijning hebben liefgehad. Misschien zegt u: Wat is dat groot en wat ligt dat ver weg. Dat is ook zo. Maar het ligt wel vast!

Bent u nog onbekeerd? Dan geniet u misschien van deze wereld, maar deze wereld gaat voorbij. Als uw deel nog is bij degenen die het beest aanbidden, ach, wat zult u dan eenmaal naar omkomen. Wat zal dat beest, wat zal die draak u eenmaal uitlachen als uw vreze komt. Zoek toch de Heere, terwijl Hij te vinden is. Vraag of Hij u verlost uit de klauwen van dit monster, van dit beest. En hebt u door genade iets mogen leren van dat grote geheim van zalig worden? Weet dan: 'Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.'

Amen.

Liturgie:

Schriftlezing: Openbaring 13

Zingen: Psalm 27:3; Psalm 11:1 en 2; Psalm 14:1 en 7;

Psalm 20:5